

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาทรัพยากรคนเป็นหัวใจของการพัฒนาประเทศ และการจัดการศึกษาคือ เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของคน เพราะการศึกษาเป็นการให้ความรู้เพื่อเป็นอาวุธ ทางปัญญาสำหรับประชาชนในการนำไปพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาชาติบ้านเมือง ให้เจริญรุ่งเรือง โดยเฉพาะโลกยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความก้าวหน้าเป็น สังคมเศรษฐกิจ มีฐานความรู้ที่แข่งขันด้วยปัญญาและมีความรู้เป็นฐานในการทำงาน โดยมุ่งเน้น ให้ความสำคัญแก่การพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อส่งเสริมบุคลากรของประเทศให้มีความรู้ และสามารถปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ความรู้ช่วยสร้างโอกาสและ ความได้เปรียบทำให้เกิดนวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ที่ทันสมัยสามารถนำมาซึ่งศักยภาพ สามารถนำมาซึ่งศักยภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูให้สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 กำหนดกรอบแนวคิดสำคัญในการพัฒนา คือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของ การพัฒนา” โดยมีการศึกษาเป็นตัวเชื่อมในการพัฒนาคุณภาพของคน ซึ่งบทบาทสำคัญของครู ที่จะเป็นผู้จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ. 2554 : 5) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 หมวด 4 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมี ความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการ ศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ ต้องเน้น ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของ แต่ละระดับการศึกษา ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังนี้คือ ในการจัดการ เรียนการสอนนั้นจะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การประยุกต์ความรู้มาใช้จัดการเรียนการสอน โดยให้ผสมผสานสาระความรู้ในเรื่องต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกวิชา ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 12)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยระดับตำบล (กศน. ตำบล) มียุทธศาสตร์สำคัญในการสนับสนุนเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้คือ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างคุณภาพ” (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553: 1) ทั้งนี้สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดทุกจังหวัด ได้ดำเนินการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในตำบลให้เป็น กศน. ตำบล โดยเป็นหน่วยงานที่อยู่ในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ที่มีฐานะเป็นหน่วยจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยระดับอำเภอ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีกิจกรรมหลัก เป็นศูนย์ข่าวของชุมชน (Information Center) ศูนย์สร้างโอกาสการเรียนรู้ (Opportunity Center) (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.2553: 3-5) โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยและ อบต. ดำเนินการมาตั้งแต่ เดือน กันยายน พ.ศ. 2552 มีการปรับปรุงศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีอยู่เดิมให้มีความพร้อม จากนั้นจึงประกาศจัดตั้งเป็น กศน. ตำบล หรือแขวง สำหรับตำบลหรือแขวงใดไม่มีศูนย์เรียนรู้ชุมชนให้ประสานกับชุมชน วัด ศาสนสถาน โรงเรียนภาคีเครือข่าย ดำเนินการจัดอาคารสถานที่ ที่เหมาะสมที่อยู่ในแหล่งชุมชน

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จัดการศึกษาสำหรับประชาชนทั่วไป และผู้พลาดโอกาสทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ในปีการศึกษา 2557 มีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ จำนวน 20 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (กศน. ตำบล) จำนวน 193 แห่ง มีผู้บริหารการศึกษา 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 20 คน ข้าราชการครูและครูผู้ช่วย 19 คน พนักงานราชการ (ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน และครู กศน. ตำบล) จำนวน 340 คน และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จำนวน 10 คน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด. 2557: ออนไลน์)

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบ 2 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์ได้ดังนี้ ผลการประเมินโดยภาพรวมทั้ง 5 มาตรฐาน

อยู่ในระดับดี ถ้าพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 ปรัชญา วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ และแผนการจัดการศึกษา ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก มาตรฐานที่ 2 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนอกระบบ ผลการประเมินอยู่ในระดับพอใช้ ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 คุณภาพของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับพอใช้ และตัวบ่งชี้ที่ 2.9 ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์อยู่ในระดับ ปรับปรุง มาตรฐานที่ 3 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและทักษะชีวิต ผลการประเมินอยู่ในระดับดี มาตรฐานที่ 4 การบริหารจัดการ ผลการประเมินอยู่ในระดับดีมาก มาตรฐานที่ 5 การประกันคุณภาพภายใน ผลการประเมินอยู่ในระดับดี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2553 : 13) ผลจากการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ของศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด และจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบปัญหาด้านการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและครูขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบต่างๆ ซึ่งครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีผลทำให้ครูไม่มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้อย่างชัดเจน จึงทำให้การจัดการศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

กศน. ตำบล มีบทบาทที่สัมพันธ์ต่อชุมชนโดยมีครู กศน. ตำบล เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และทำหน้าที่ประสานงาน กศน.เข้ากับชุมชน ซึ่งทางสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยได้กำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของ ครูกศน. ตำบลไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1)การวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2)การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกศน. ตำบล 3)การให้บริการเรียนรู้ใน กศน. ตำบล 4) การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และสังคม วัฒนธรรม ประเพณี 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 7-11) ครู กศน.ตำบล มีขอบเขตของงานที่กว้างและหลากหลาย เท่าที่ผ่านมาการปฏิบัติงานไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ปัญหาประการแรก คือ ครู กศน. ตำบล ขาดความรู้ ความสามารถในการสอน ส่วนมากไม่ได้จบการศึกษาทางด้านวิชาการศึกษา หรือวิชาชีพครู ทำให้ครูมีความพร้อมน้อยในการสอนวิชาพื้นฐาน โดยเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ หรือวิชาภาษาอังกฤษ (สถาบันพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2557 : ออนไลน์)

ด้วยความสำคัญของปัญหาข้างต้นพบว่า ครู กศน. ตำบล เป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จึงควรที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ

การปฏิบัติของครู กศน.ตำบล ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการปฏิบัติงาน จัดการเรียนรู้ได้อย่างสอดคล้องกับภารกิจการปฏิรูปการศึกษาให้ปรากฏผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ตามวิสัยทัศน์ “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ”

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับใด
2. ครูผู้สอนในสังกัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีสภาพการจัดการเรียนรู้ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และสถานภาพของครูผู้สอน แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการจัดการเรียนรู้ และปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามสถานภาพของครูผู้สอน และประสบการณ์การทำงาน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน และแตกต่างกัน
2. ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ดที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนประชากรทั้งหมด 350 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศิริสะอาด, 2553: 51) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 185 คน

2. เนื้อหา

ศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำตำบล (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 7-11) 5 ด้าน ได้แก่

2.1 การวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3 การให้บริการเรียนรู้ในศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.4 การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนและสังคม วัฒนธรรม ประเพณี

2.5 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน

3. ระยะเวลา

ตั้งแต่เดือนมิถุนายน – ธันวาคม 2557 รวมเวลาทั้งหมด 7 เดือน

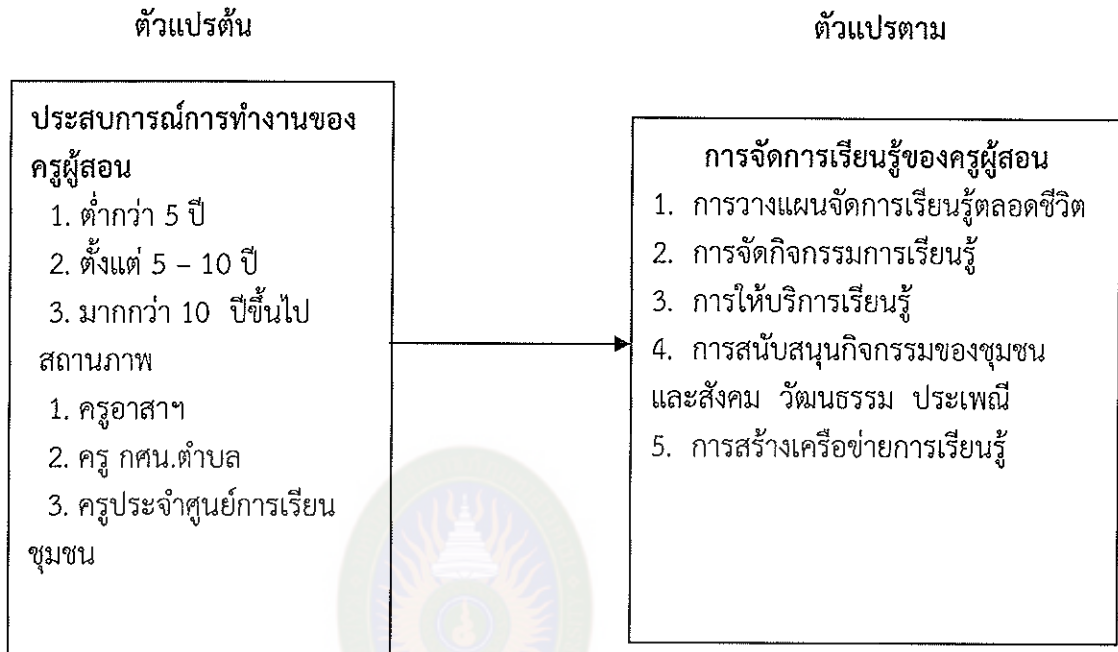
4. สถานที่ในการทำวิจัย

สำนักงานส่งเสริมงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ กศน. ตำบล การให้บริการเรียนรู้ใน กศน. ตำบล การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนการศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
2553 : 1-5)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน หมายถึง การดำเนินงานของครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้ของครู กศน. ตำบล ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ การวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การให้บริการเรียนรู้ การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และสังคม วัฒนธรรม ประเพณี และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ ดังมีรายละเอียดในแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 การวางแผนจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต หมายถึง การวางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นบุคคลผู้มีความรู้มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูลชุมชน การวางแผนกิจกรรมและโครงการ การประชาสัมพันธ์การเรียนการสอน การปฐมนิเทศ การวิเคราะห์หลักสูตรและจัดหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้เรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกิดทักษะ เจตคติและค่านิยม ตามที่กำหนดไว้

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดและออกแบบกิจกรรมไว้ให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้ สามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้กับองค์กรชุมชนอื่นๆ อย่างกว้างขวาง มีการประเมินความต้องการของผู้เรียน การวิเคราะห์หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างบรรยากาศที่ดีต่อการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยและการจัดการความรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้และคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ทุนทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.3 การให้บริการเรียนรู้ หมายถึง ดำเนินงานทุกภารกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการของประชาชน และการเก็บรวบรวมหลักฐานความต้องการ การจัดกิจกรรมการศึกษา การประชาสัมพันธ์การจัดการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลและจัดเก็บอย่างเป็นระบบพร้อมที่จะให้บริการ การจัดทำแผนงานและโครงการ เพื่อเสนอเข้าแผนพัฒนาตำบลและศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน การประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ งาน การศึกษานอกโรงเรียน

1.4 การสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน และสังคม วัฒนธรรม ประเพณี หมายถึง กระบวนการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาของศูนย์การเรียนรู้ศึกษานอกโรงเรียน ประกอบด้วย ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักศึกษาองค์กรท้องถิ่นและหน่วยงานเครือข่ายทราบถึงนโยบาย การเข้ามามีส่วนร่วมใช้บริการศูนย์การเรียนรู้ การแนะนำช่วยเหลือบุคคลให้เข้าใจตนเอง สามารถตัดสินใจศึกษาต่อการเลือกประกอบอาชีพหรือรู้จักปรับตัวที่อยู่ในสังคม รู้จักดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม การกระจายและการหมุนเวียนระบบ สื่อการศึกษา การผลิต จัดซื้อจัดหาสื่อ การปฏิบัติงานธุรการ จัดทำบัญชี ทำบันทึก ประสานงานความร่วมมือ การรับสมัครนักศึกษา ทำทะเบียน การจัดบริการสื่อ วัสดุอุปกรณ์ คุรุภัณฑ์การศึกษา การนิเทศติดตามผลและรายงานผล สะท้อนผลงานให้เห็นความก้าวหน้า อุปสรรค ปัญหา รวมทั้งผลสำเร็จของการดำเนินงาน

1.5 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หมายถึง การจัดระบบและพัฒนาให้แหล่งความรู้ ซึ่งหมายถึง องค์กร สถานประกอบการบุคคล ศูนย์ข่าวสารข้อมูล สถานที่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้สามารถถ่ายโยงเกิดกระบวนการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

2. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด หมายถึง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย มีหน้าที่จัดบริการการศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยทุกรูปแบบแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ในจังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ การศึกษาพื้นฐาน การศึกษาต่อเนื่องและการศึกษาตามอัธยาศัย

3. สภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ระดับการดำเนินงานการจัดการเรียนรู้ของครู การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด

4. กศน.ตำบล หมายถึง หน่วยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ตั้งอยู่ในระดับตำบล สังกัดสำนักงาน กศน. จังหวัดร้อยเอ็ด

5. สถานภาพ หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานเป็นครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด แบ่งออกเป็น 3 สถานภาพ คือ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ครู กศน.ตำบล และครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ดังมีรายละเอียดในแต่ละสถานภาพ ดังนี้

5.1 ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน หมายถึง พนักงานราชการทั่วไป ตำแหน่งครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามภารกิจเฉพาะกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ และส่งเสริมสนับสนุนร่วมกับภาคีเครือข่ายให้แก่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

5.2. ครู กศน.ตำบล หมายถึง พนักงานราชการในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ที่ดำรงตำแหน่งครู กศน.ตำบล มีหน้าที่จัดกิจกรรมและอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ นักศึกษา โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการ

5.3 ครูประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน หมายถึง ลูกจ้างชั่วคราว ปฏิบัติงานในลักษณะประจำ ณ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ทำหน้าที่จัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามที่สำนักงาน กศน.กำหนด

6. ประสบการณ์ หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานตามประสบการณ์ แยกเป็นต่ำกว่า 5 ปี ตั้งแต่ 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป